

Bemærkninger til forslaget

Baggrund for forslaget

Forslagsstillerne er af den opfattelse, at kriminalitet begået af unge i aldersgruppen 12-18 år skal behandles på en ny og anderledes måde, end det sker i dag.

Den kriminelle lavalder er 15 år, hvilket betyder, at ingen under 15 år kan retsforfølges. I dag overdrages unge under 15 år, der har begået kriminalitet, til de sociale myndigheder.

Forslagsstillerne har tidligere fremsat et beslutningsforslag med nogenlunde samme sigte som nærværende beslutningsforslag. Det henvises til beslutningsforslag B 37 fra 2000-01, se Folketingstidende 2000-01, forhandlingerne side 2348 og tillæg A side 2063 og 2077.

Beslutningsforslaget pålægger regeringen at gøre fire ting:

- at nedsætte den kriminelle lavalder til 12 år,
- at etablere en særlig ungdomsdomstol til behandling af kriminelle forhold begået af unge i alderen 12-18 år,
- at tilvejebringe den nødvendige kriminalretspleje som følge af nedsættelsen af den kriminelle lavalder samt
- at styrke anvendelsen af samfundstjeneste for unge.

Samfundstjenesten skal have til formål at sikre, at unge kriminelle ikke vender tilbage til kriminalitet. Unges kriminalitet er i mange tilfælde udtryk for, at forældrene har givet op og ikke længere magter at opdrage deres børn. Samfundstjeneste må derfor gerne have et element af opdragelse i sig.

Bemærkninger til forslagets fire hovedpunkter:

Kriminal lavalder:

Forslagsstillerne mener, at kriminalitet begået af unge i aldersgruppen 12-18 år skal kunne føre til en sanktion. Derfor skal den kriminelle lavalder nedsættes til 12 år. Der er mange eksempler på kriminalitet begået af unge under 15 år, som burde have medført en sanktion. Nogle unge under 15 år bliver i dag udnyttet af unge over 15 år til at begå kriminalitet, fordi de ældre kan argumentere med, at den unge under 15

år ikke kan straffes. For eksempler på begået kriminalitet begået af unge under 15 år henvises til beslutningsforslag B 37 fra 2000-01, hvori der er nævnt en række eksempler.

Ungdomsdomstol:

Derudover mener forslagsstillerne, at der skal oprettes ungdomsdomstole, der skal bedømme kriminalitet begået af unge i alderen 12-18 år.

En ungdomsdomstol vil give de unge retsgarantier i kraft af en forsvarer, hvilket ikke er tilfældet i dag, for så vidt angår unge mellem 12 og 15 år. I dag overdrages en ung under 15 år til de sociale myndigheder og underkastes foranstaltninger, selv om den unge måske er uskyldig.

En ungdomsdomstol skal tage stilling til skyldsspørgsmålet og ud fra en individuel og konkret vurdering af forseelsens omfang beslutte en sanktion. Finder ungdomsdomstolen, at den unge er uegnet til en sanktion, anvises eller overdrages den unge til de sociale myndigheder. Der vil derfor kun blive tale om en strafferetlig sanktion, såfremt ungdomsdomstolen finder den unge egnet hertil.

En ungdomsdomstol er et godt valg, fordi en sådan vil få stor rutine og indsigt i at give den kriminelle en særlig behandling, der kan være med til at sikre, at den unge kriminelle hurtigt kommer ud af den kriminelle løbebane.

Ungdomsdomstole findes i en række europæiske lande som Belgien, England, Frankrig, Grækenland, Irland, Italien, Luxembourg, Portugal, Spanien, Tyskland og Østrig samt i USA og Canada. Der henvises til bilag 1, hvor de enkelte lande er beskrevet. Undtaget er Canada, der beskrives nedenfor.

Forslagsstillerne vil gerne pege på den canadiske model som et eksempel på, hvordan en ungdomsdomstol kan organiseres.

I Canada har sager mod unge kriminelle mellem 12 og 18 år siden 1984 været behandlet ved særlige ungdomsdomstole (Youth Courts), der fungerer parallelt med de almindelige domstole. Opbygningen af domstolene kan variere noget, idet den retlige regulering